

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. július 10.

41. szám.

Alsó erdészeti szakoktatásunk kérdéséhez.

Irta: Kaán Károly.

(Folytatás.)

Kioktatandók volnának az erdőgazdaság összes technikai munkálataiban oly arányban, hogy képesek legyenek kisebb gazdasági tervek, ép így a szállító eszközök és magas építések s az erdőgazdasági egyéb technikai munkálatok kisebb terveinek önálló kidolgozására, az ezekre vonatkozó költségvetések megszerkesztésére s ilyen munkák tervszerű végrehajtására. Hogy képesek legyenek az erdőgazdaságban előforduló nagyobb műszaki munkák kidolgozásánál segédkezni, a mechanikus munkát jó sikerrel végezni. És alkalmasak legyenek arra is, hogy ilyen munkákat a kivitelben technikus ellenőrzés mellett vezetni tudjanak. Egyszóval olyan gyakorlati irányban kellene az oktatásnak működni, hogy az iskolából kikerülő növendékek a műszaki értelemben vett erdőgazdaság minden ágazatában a segédszolgálat ellátására alkalmasak legyenek.

A szakoktatás részletes programjának ilyen alapokon való egybeállításánál a legnagyobb valószínűség szerint szüksége fog jelentkezni annak, hogy az oktatás nem két, de három évre terjedjen ki; aminthogy a vízmesteri iskola is 3 év alatt képezik ki növendékeiket. És szüksége fog jelentkezni ennek főleg akkor, ha az oktatás olyan utánzásra méltó gyakorlati irányban és olyan alpelvek szerint történik, a milyent az orosz erdőgazdasági iskolák is kö-

vetnek s a milyen a magyar vízmesteri és utmesteri iskoláknál is szabály.

A vízmesteri, épugy utmesteri iskolákban ugyanis az oktatás évente csak december hó 1-én kezdődik és március hóval végződik, s az évnek további részében a növendékek az országban folyó technikai munkák műszaki segédszolgálatához rendeltetnek ki, illetve osztatnak be. A gyakorlati kiképezésnek tehát csak egy részét nyújtja az iskola, a többit és a legfőbbet az élet illetve a foglalkozás, a melynek szolgálatára a növendékek hivatva vannak.

Az iskola ekkép jobban a szobára utalt gyakorlati ismeretek és kézi ügyességek elsajátítására törekszik, a külső foglalkozásoknál szükséges egyéb ismereteket pedig a tényleges munkáknál való alkalmaztatással és kevésbbé az iskolai gyakorló tereken végzett sablonos, az élet kívánalmaihoz simulni nem igen tudó gyakorlati órákon nyújtják.

Ezt az elvet bizonyos mértékben több német és osztrák erdőgazdasági iskola felállításánál is érvényesítették azáltal, hogy ez iskolákat nemcsak állami erdőgazdaságok székhelyein helyezték el, de még tanároknak is a tényleg gazdálkodókat alkalmazták. A növendékek gyakorlati foglalkoztatását pedig nem egy iskola-erdő (Lehrvewier) szűk kereteibe szorították, de egy erdőgondnokság vagy erdőhivatal munkakörébe vonták be.

Ezt a fentebb vázolt elvet még teljesebb

érvényre juttatták az orosz erdőgazdasági iskolák, a hol is a növendékeket az évnek csak hat hónapján át oktatják az iskolában, míg a másik hat hónapot a tanulók az erdőgazdaság nyújtotta foglalkozásoknál töltik. Az ilyen oktatás eredményes voltát a német erdőgazdasági írók is elismerik akkor, a midőn az orosz oktatási rendszert kitűnőnek, a legjobb eredményeket nyújtónak jelzik.

Nekünk ebben a tekintetben nem kell az orosz eljárást tanulmányunk tárgyává tennünk akkor, a midőn a magyar vízmesteri és utmesteri iskolák intézménye is — mint fennebb említettem — ilyen rendszeren alapul és kiváló eredménnyel működik. Ugy vélem ezért, hogy ha nyílik mód és alkalom az államépítészeti hivatalok és kulturmérnöki hivatalok körében az ilyen gyakorlati foglalkoztatásra, úgy megvan a mód és rendelkezésre állnak nekünk is az eszközök ahhoz, hogy az erdőgazdasági iskola növendékeinek ilyen gyakorlati kiképzést nyújtsunk.

A kir. kincstár belterjesebb erdőgazdaságai ilyen gyakorlati kiképzésre kiváló teret nyújthatnának. Sőt hinni merem, hogy nagyobb magánuradalom is jelentkezne, mely a gyakorlati kiképzésre átvállalna növendékeket. Tenné ezt már azon célból is, hogy akként közvetlen alkalma nyíljon a hozzá beosztott növendékek jóra valószínűségét és ügyességét kitapasztalni, s így közülök már eleve kiválaszthassa azokat, akiket szolgálatába fogadni kíván.

Ha pedig az erdőgazdasági iskolák növendékei minden év nyári felében kiosztatnának az állam és nevesebb magánuradalmak erdőgazdaságaiba, s ott az erdőhasználás, az erdőtenyésztés és ápolás, az erdőgazdaság körébe vágó mérések, továbbá a lejtmerések, az ut-, vasut- és hid-, a magasépítések, a vízmosásokat megkötő, a patakokat szabályozó, a talajvizet lecsapoló stb. munkák felvételeinél és végrehajtásánál alkalmaztatnak, valamint ha ezen kívül a téli iskolai félévekben még megfelelő és gondos oktatásban részesülnek: — kinevelhetők lesznek olyan gyakorlati egyénekké, a minőknek hiányát a műszaki segédszolgálat céljaira és kisebb erdőgazdaságok önálló ellátásához mi lépten-nyomon érezzük, s a minőknek szükségét a jelen értekezés folyamán már beigazolni igyekeztem.

A gyakorlati oktatás sikerének egy másik feltétele, hogy egy-egy iskolában kevés, illetve csak annyi növendék nyerjen egyszerre kiképzést, amennyivel a növendékek tanárai az ilyen gyakorlati irányban haladó oktatást eredménnyel végezhetnek. Láttuk az előzőkben, hogy a finnországi iskola (Evois-ban) 8 tanulót nevel, a svédországi 5 iskolába 10—10 tanulót fogadnak fel, s hogy Oroszországban 30 erdőgazdasági iskolát létesítettek, mert egyéb, alább még tárgyalandó érdekek mellett, ennek a célnak is csak így tudnak sikerrel megfelelni.

A magyar utmesteri iskolákban ilyen szem-

Kaland.

— A „Pesti Hírlap“ után. —

Éjszaka van s a tanya környékén semmi zaj.

Vándorfelhők közt bujdosik a hold s a halvány éji fényben sokkalta festőibbnek tetszik a tanya, mint nappal. Az urasági ház sötét vadgesztenyelombok közé buvik, az előtérben pedig kis félkör alakú kert van, a melyet sűrűn szegélyez az orgonabokor. Azután gyepes udvar következik; jó tágas, kerítetlen udvar, a melynek a gazdasági épületek adják meg a határát jobbról-balról, míg elől kinyílik az udvar az akácfával végigültetett árokig, a hol már az igazi pusztaság van: a külső földek, vetés, a lucernás, a tengeriföld.

Arra csendes, hallgatag róna terül. Nyugodt, szinte kihalt a tájék, beláthatatlan messzeségben. Csak

egy pár pitty-palatty felelget egymásnak, egyhanguan. Ez megmenti a pusztát attól, hogy szomorú legyen. Mi minden elfér abban a „pitty-palatty“-ban! Vágy és szerelem, ábrándozás és emlékezés, hívogatás és ígérlet. A ki sokáig hallgatja, megirigyli a boldog kis dalnokot, a ki annyi mindenféle érzést, gondolatot, hangulatot tud kivenni kobzán ezzel az egy dallal.

Az urasági ház mögött kert terül.

Gyönyörű pusztai kert. Nagy, buja és gazdag. Helyenkint ligetes, — néhol valóságos erdő.

Valamikor széles, mély árok vehette körül, a mibe lefolyt a nagy esőzés vize. Akkor még csónakázni is lehetett rajta s hidat kellett verni a gyalogember számára, hogy az árkon át a kertbe juthasson. A hid négy sarkán négy nagy szomorú-fűz sóhajtozik, ha szél fúj.

Az árok rég kiszáradt; rég benőtte a mindenféle gaz, meg a rekettye-fűz. Tavasszal még csak meggyűl benne itt-ott az esővíz, de nem sokáig tart s elnyeli a vizet a szomszéd föld, a mely az árnyéktartó giz-gaz alatt jó sokáig nyirkosan marad.

pontból, s azért is, hogy a tanerők számát apaszszák, minden évben csak az egyik évi (felváltva az első vagy a második évi) tanfolyam van nyitva, a melyre legfeljebb 20 növendéket fogadnak fel. Több iskola esetében, és kellő beosztás mellett így is kerülnek ki minden évben végzett növendékek a gyakorlati életbe.

Azt vethetné fel e tekintetben bárki is, hogy ilyen követelmény betartása mellett a magyar erdőgazdálkodásnak esetleg nem 4—5, de számban ennél is több iskolára lenne szüksége, a mire már a költségek okából sem gondolhatunk. Válaszul e tekintetben azt adhatjuk, hogy a statisztika számadatai mellett a magyar erdőgazdálkodás belterjességének fejlődése, és az ilyen iskolák működésének jó sikere, illetve a növendékek alkalmazhatósága fogná megállapítani a gyakorlati szükséglet minden éves számárányát, mely csak fokozatosan emelkedhetik. A mennyi növendékre különben szükség van, és a mennyit évente elhelyezni lehet, annyinak neveléséről gondoskodnunk mindenesetre elsőrendű államgazdasági érdek és kötelesség. Ha pedig a szükséglet tényleg emelkednék, misem könnyebb, mint ilyen iskolák szervezése az állam erdőgazdaságainak keretén belül.

Misem könnyebb, mint ilyen iskolák szervezése a kincstári erdőgazdaságok igazgatásának középpontjaiban, mert a középponti tisztviselők igénybevétele más tanerők biztosítását fölöslegessé teszi, mert továbbá az internatusbeli

ellátás mellőzhető kellék (a vízmesteri és utmesteri iskolák növendékei sem nyernek internatusbeli ellátást) és mert végül tanterem biztosítása a kincstár annyi kezelési és üzleti épülete mellett még sem ütközhetik leküzdhetetlen akadályokba.

Ilyen alapelvek mellett létesítették a vízmesteri iskolát Kassán, a hol az ott működő kulturmérnöki hivatal mérnökei szolgáltatják a tanerőt; és ilyen alapelvek mellett létesült csak a legutóbb a 10 utmesteri iskola, megannyi államépítészeti hivatal székhelyén, és olyan célzattal, hogy azok mérnökei oktassák a növendékeket. Ha pedig meggondoljuk, hogy ez utmesteri iskolák tanhelyiségeinek bérletére iskolánként 1000—1400 koronát szántak, s hogy egy-egy iskola évi költségét 3400 koronában, a tiz iskoláét tehát 34,000 koronában állapították meg, — úgy beláthatjuk ezen intézménynek olcsóságát annak gyakorlati volta mellett. Valóban, ilyen adatok ismerete után, valamint azokra a tapasztalt és mindenekfölött gyakorlati szakérőkre való tekintettel, a kiket az erdészeti középpontok nyújthatnak, nem fér kétség az efféle berendezés jó sikerü és olcsó voltaához. Sőt akaratlan arra a gondolatra tereli az embert, hogy legalább az állam szolgálatára az iskolai nevelés ilyen rendszerét (amint az állami szervezet más ágazatainál) nálunk is kötelezővé kellene tenni az egész vonalon.

Az a további kérdés, hogy hol legyenek ilyen iskolák, valamint hogy a meglévő erdőőri

Ebből a nyirkosságból a vadpáfrány úgy nő ki, mint valami liliputi erdő. Némelyik tűzfa erősebb, egészségesebb, mint a többi, s kinyulik társai közül, a mi által végkép rendetlenné, szabálytalanná válik a bozotos. Éjszaka van, mondom s a környék mindenfelé álomba merült.

Az urasági ház kis kertje mellett egy nagy fehér komondor nyújtózkodik. Az istálló előtt is van vagy két kuvasz, de azok kisebbek. Kerülik ezt a nagyot, a mely folyvást elmarja őket magától. Ez a vén Basa, az álmatlan, a mindig éber. Most is, a hogy a gyepen fekszik, nyitva van a szeme és hegyezi a fülét, nem mozdul, végig-végig fut néha rajta valami reszketés, a mi azt sejteti, hogy benső izgalmat áll ki.

Fekete orra hegye idegesen tágul, halkan fúj s aztán megint nagyot szippant a levegőben, a füzes felé szaglálódva.

Onnan fujdogál az éjszakai szellő.

*

A kertben alacsonyan száll egy furcsa madár, egy

kisértet-madár, a mely csak olyan, mint az árnyék, mert nem hallani a szárnycsapását.

Az éji magányban egy kecskefejő járja lappangó utait. A mint a füzes széléig jut: megriad s gyors vilanással csap fel a föld színéről. A felszálló árnytól megijedhetett idelent valami, mert egy csöppet megzörren a füzes.

A kecskefejő eltűnik, s néhány pillanat múlva megint mozgás nesze támad a gaz között.

De milyen nesz! . . . Mintha egy szitakötő vergődne a páfrány labirintjában; vagy egy tücsök ugrott volna arrább. Attól még a bokrok közt alvó madár sem veszi ki a szárnya alól a fejét.

Most szétnyílik a füzes szélén a gaz, s féltesttel kilép „valaki” a tisztásra.

Egy éjjeli kalandor, egy fehérmellényű ur, a ki vörös frakkot visel. Egy settenkedő róka.

Megáll a gaz között és sokáig figyel, fülel, nézelődik, szaglál. Keskeny pofáján ravasz óvatosság kifejezése van. Egész lényén előmlik a büntudatosok folytonos készenléte arra, hogy mentse a bőrüket.

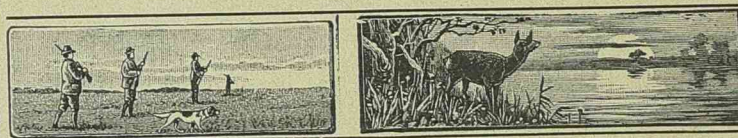
szakiskoláink közül mind, vagy melyek volnának az új rendszer keretében felhasználandók, — többoldalú gondos elbírálást igényel.

A magyar északi, valamint az északkeleti hegyvidék, az erdélyi rész, az ország déli része és Dunántul vidéke más és más népszokások, más és más birtokviszonyok, valamint más és más erdőgazdasága révén megkívánja azt, hogy az illető vidék neveltjeiből, az illető vidék erdészeti viszonyainak megfelelően neveltessenek ki az erdőgazdaság műszaki segédszolgálatára hivatott altisztek és azok az egyének, a kik kisebb erdőgazdaságok ellátására hivatvák. Így pl. Dunántul különleges viszonyaira, majdnem kizárólag magán erdőzdaságaira, azok belterjességére és egy számottevő részük elaprózott voltára való tekintettel a kérdés elbírálása különösen gondot igényelne, s főleg azt kívánná meg, hogy a növendékek oktatásánál az általában alkalmazandó rendszer gondos betartása mellett nagy súly helyeztessék arra, hogy az iskolát végzettek a vidék magán szolgálatára alkalmasak legyenek, s a külföldiek ott elég gyakori importját ellensúlyozni tudják. Mind e tekintetben különben az erdélyi rész, valamint az ország más, viszonyaikban eléggé heterogen vidékei szintén megfelelő figyelmet kívánnak meg a jó siker érdekében.

Be is fejezhetném ezzel a céloomul tüzőtt fejtegetéseket, ha nem kívánnék még arra a kérdésre megfelelni, hogy a vadászat és vadte-

nyésztés oktatását miként vélem ezen iskolák rendszerével összeegyeztethetőnek? Válaszom e tekintetben rövid és egyszerű. Utalok ugyanis a növendékek minden éves félévi gyakorlati foglalkoztatására, és az erdőgazdasági iskolába való felvételnek a lehetőség szerint megkövetelni javasolt kétéves előzetes gyakorlati szolgálatra. Ez idő alatt az, a kinek a vadászathoz és vadtenyésztéshez hajlamai vannak, ez ismereteket el fogja sajátítani akkor, ha megadatik neki a mód, hogy a vadtenyésztő eljárásokat gyakorlatilag lássa és ha nyilik alkalma arra, hogy a vadászatban magát tényleg begyakorolhassa. Az ugyanis a nézetem e tekintetben, hogy a vadászat és vadtenyésztés előismereteit még nyújthatja az iskola, de a vadászásban és vadtenyésztésben való ügyesség csakis a gyakorlati életben sajátítható el.

(Vége.)

Vizsla-tanítás és használat.

Irta: Stark Dezső főerdész.

(Folyt.)

És ha a fiatal állat, — mely különben sohase bír eltelleni az évessel, — étvágytalanságot tanúsít, akkor baj van a gyomrában, s ilyenkor ha török-szakad, bele kell diktálni a kénport; ha az ételt nem enne meg, akkor langyos tejbe elkeverve; ezt kortyonként bele is erőszakolhatjuk. De már elébb is meg kell tenni mindent, hogy e veszedelmes bajba ne essék. Azért hangsúlyoztam az ételrendnél, hogy minden vizslának egy

Ez itt különösen is meg van kenekedve minden huncutságok zsirjával.

Ez nem közönséges gonosztevő. Ez olyan, mint a tolvajok közt a főzsebmetsző, a ki hasonlíthatatlanul bátrabb, ügyesebb, furfangosabb, ötletesebb és genialisabb, mint azok, a kik neki csak tanítványai. Ez állandóan itt van a nagy veszedelmek közvetlen közelségében, a minek az érzése még gyönyörűség neki. — Mi az: kint az erdőn, avagy a nagy pusztán elcsipni egy-egy süldőt, vagy kitekerni a nyakát a fészken ülő fogolyamának? Az bizony nem virtus. Ahhoz semmi különös kigondolás sem kell. Azt minden buta kóbor eb megteszi. De tessék idejönni az emberhez, tessék itt lakni folyvást, nehezen titkolt lyukban, a föld alatt, vagy a kertet övező gaz között, a hol minden pillanatban kajtathatnak a fehér hóhérok, a nagy komondorok! . . . Tessék itt intézkedni, a tanyán, a hol kilóhetnek az ablakon is; a hol puskája van az éjjeli őrnök is. Tessék csak megpróbálni, csirkét, rucát, kis pulykát lopni itt, a hol ha elkezd hápogni, csivágni a szoron-

gatott „pecsenye“: egyszerre talpon van a kocsis, a béres, a pizskafás szolgáló, a kertész, az egész tanya, a kuvaszokkal együtt és mind, mind üldözőbe veszi a szegény gazember rókát! . . .

A „főtolvaj“ a holdvilágot lesi. Neki egy kicsit sok a villágosság. Jó lesz megvárni, a mig elbujik az égi lámpás a barna felhő függönyök mögé. Akkor egy gyors iramodással ki lehet bukkanni innen, keresztül a gyeses tisztáson, a cselédházak mellett gunnyasztó tyukólig. Ott mindig akad egy-egy ügyefogyott „háp-háp“, a melynek egy elszánt, gyors kaffintással ketté lehet harapni a nyakát . . .

A vörös bandita kéjesen nyalogatja végig a szája szélét erre a vérizü reménykedésre s a mint a hold egy percre eltűnik, nem bir magával, kiszökken rejtőző helyéről, meglapul, mint a kuszó nyest és hangtalanul siet át a csendes udvar félreeső részén, a tyukól irányába.

*

A homályban még mélységesebbnek tetszik a csend. A fekete árnyék szinte a földhöz simulva halad

éves koráig hetenkint, — egy éves korán tul havonkint egy evőkanálnyi kénpor adassék az ételébe. Ez az egyszerű orvosság elejét veszi az emésztési zavaroknak s mert a vérre is tisztítólag hat: végeredményében a kutyabetegségnek legbiztosabb ellenszere. A siker biztosítása érdekében a beteg állatot ez esetben is meleg, száraz helyen tartsuk és ételül egész napra csupán egy liter forralt, langyos tejet adjunk neki, kénporral keverve. Semmiféle más ételt ne kapjon legalább egy hétig, vagyis míg tul nincs a veszélyen, de még azután is jó darabig óvjuk a nehéz ételektől és a tulságos jólakástól.

A kutyáknak legveszedelmesebb betegsége végül az általánosan ismert veszettség, vagy e b d ü h. Ezt megkaphatja forró ételtől is, a fiatal eb pedig legtöbbször a fogzás alatt, többnyire azonban az elhagyatottsággal járó nélkülözések következtében lép fel. Így pl. megveszedhetik a kutya éhségtől, szomjúságtól, különféle kínos betegségtől, leggyakrabban pedig az ilyen betegségben lévő más eb marása folytán.

Jelensége abban nyilvánul, hogy az eb nem eszik, nem iszik, bujkál, kerüli még a gazdáját is, bágyadt és szomorú; később a betegség előhaladtával szemei zavarosak és a szájából habos nyál csurog. Ez időtájt rendesen elhagyja otthonát s céltalanul, lassan ügetve fut; ezalatt látóképessége folyton gyengül, minek következtében neki megy mindenféle tárgyaknak s kinjában azokat rágja. Ha pedig élő lényvel akad össze, azt teljes dühvel marja, miközben nyála által az okozott sebekbe oltja át a betegséget. E baj ellen nincs orvosság, s maga a betegség kiszámíthatatlan következményeiben oly rettenetes, hogy ennek tudatában minden eb-tulajdonosnak legszigorubb erkölcsi kötelessége a veszedelemtől tehetsége szerint óvakodni. Tehát gondozzuk kutyáinkat emberiesen; ez is egy biztosíték. A fiatal ebek fogzása idejében

gondoskodjunk arról, hogy legyen nekik mindig valami rágni való alkalmas tárgyuk (puha fadarab, rossz cipő, vastag bőr stb.), hogy szenvedésüket csillapíthassák. Lehetőleg tartóztassuk vissza az ebeket a csavargástól és más ebeket se hagyjunk hozzájuk járni. Ha pedig minden elővigyázat dacára is bekövetkeznék a veszedelem, akkor félretéve minden sajnálkozást és kiméletet, még alapos gyanu esetén is feltétlenül agyon kell lötni a beteg állatot, mert míg a betegség teljesen kifejlődik, addig végtelen szerencsétlenségek történhetnek miatta.

A betegségek során még a külső sérülésekről is meg kell emlékezni. Ilyenek: a csonttörés, vágás, szurás stb. A felső test bármely részén szenvedett csonttörést hideg borogatással és a legháborítatlanabb nyugalommal gyógyíthatjuk. A törött lábakon kötést alkalmazunk, hogy az eltört részek külön-külön ne mozdulhassanak, s ugyancsak a nyugalommal segítjük elő a gyógyulást. Ilyenkor még az ételek közül is a legkönnyebbeket (tej, tejcsodara, leves) válogassuk, hogy az állatnak annál nagyobb nyugalmat biztosítsunk.

Ha kutyánkon nagyobb vágás vagy hasítás történt, akkor szájkosarat teszünk rá, egy vagy két segéddel lefogatjuk és a sebet házi cérnával, vagy közönséges festetlen fehér-cérnával összevarrjuk, úgy azonban, hogy minden öltést külön átkötünk. Minden kettő centiméterre elég egy öltés. Természetes, hogy a sebet e közben tiszta vízzel, szublimátoldattal, vagy karbol-vízzel jól kimossuk. Egyébként a kutya testén keletkező minden közönséges sebekre nézve a gyakorlati szabály az, hogy a mit az állat a nyelvvel elérhet, azt mi ne gyógykezeljük, mert a folytonos nyalás által ő legbiztosabban beheggeszti; a mit azonban el nem érhet, azt kenjük be petróleummal, mely orvosság az ő egyszerűségében már sok csodát mivelt. Nyáron a petróleum azért is szükséges, hogy a sebet megóvjuk a legyek ellen, télen pedig a petróleum fölé lehetőleg

előre az ellenséges tábor területén. Minden érzékével résen van. Szeme zöldes tűzben csillog, a mint a gémes kutnál megáll egy másodpercre s a vályu szomszédságában levő vizes kád mellől figyel.

Épen tdvább haladna, a mikor — hopp! terringettét: váratlanul kibujik a hold.

Keskeny volt a felhő s nem tártott addig, a míg a róka elérhette volna a jó fedezetet.

A „főtolvaj“ kilőtt nyilként ugrik vissza, a vizes kád mögé. Ott van most az egyetlen egy buvóhely, az is csak annyi, hogy ha megmozdul a róka, vagy az elejét, vagy a hátulját a holdvilágra bizza.

Kellemetlen helyzet! . . . A hold közelében egyetlen felhődarab sincsen s a sápadtképű égi vándor olyan szemtelenül világít, hogy utoljára még azt hiszi a pusztá: nappal van s felébred.

„Kukorikúú!“ szólal meg egy vén kakas az akácfa vastag alsó ágán.

„Kukorikúú!“ . . . „Kukorikúú!“ hangzik itt is, ott is a tyukszállásokon. A ketrecből egy-egy kamasz

kakas recsegő, bizonytalan próbálkozása süvölt ki: „kuku-riikú!“

Éjfél kukorikolnak a pusztá szárnyas bakterei.

A lelkek órája itt van.

A vizeskád mellett nyugtalankodni kezd a gonosz lélek s csöndesen tolja elő az árnyékból a fejét, hogy meggyőződjék, nincs-e valami baj.

Dehogya is nincsen! terringette!

Az imént még üres volt az udvar, semmi sem mozgult rajta. Most pedig ott áll valami, alig tíz ölnyire a kuttól a gyepen és elzárja az utat visszafelé, a füzes labirintja felé.

Egy hófehér, nagy, marha-állat ácsorog ott. Egy jegesmedve, vagy legalább is egy vén komondor; az álmatlan, bolond salabakter, a kinek nincs jobb dolga, mint hogy a holdvilágra ásitózzék.

— Hrr! — hangzik valami elfojtott morgás, a mi hiába olyan halk, mégis felébreszti az istálló sarkánál szundító kuvaszokat. Mintha darázs csipte volna meg mind a kettőt, úgy pattannak fel és azt mondják ők is gyanakodva: „hrr!“

még kötést is alkalmazzunk és az állatot tartsuk meleg helyen, mert hideg időben a seb igen nehezen gyógyul és könnyen genynyedésbe megy.

Gyakran látható jelenség az is, hogy a vadász-kutyának a farka vége ki van sebesedve. Ez a rövidszőrű vizslánál szokott történni, midőn kukoricában, vagy erdei cséplésben vadászva, farkukat az ideges lóbázás közben ide-oda verdesik. Ennek egyedüli orvossága a kurtirozás (stutzolás), a mit egyetlen rövidszőrű vizslánál sem szabad elmulasztani. A műtetet az 1—3 hónapos vizslakölykőn hajtjuk végre következő módon. Parázs közé teszünk egy darab lapos vasat, s míg az vörös izzóvá tüzesedik, azalatt a tűz közelébe hozatunk egy sima felületű fatuskót, vagy kemény széket, egy kiselejtezt, de éles kést és egy fakalapácsot, a mit különben egy darab tüzelőfa is helyettesíthet. Aztán ott a tuskó, — vagy szék mellett a segédünk zsákba bujtatja a vizslakölyköt úgy, hogy a zsák száján csak a farka maradjon kint, melyet a töve közelében bal-kézben tartva, a tuskóra helyez, míg az állatot térdéi közé fogva, jobb kezével is féken tartja. Ekkor mi végig nyújtjuk a farkát, szemmértékre vesszük annak egy harmadrészét, s ott fölébe helyezve a kést, a kalapácssal hirtelen lecsapjuk; most balkezünkkel rövidre fogjuk a visszamaradt részt, s annak vérző hegyét a tüzes vassal jól körüldörzsöljük, hogy a vérzés teljesen elálljon. Ha a lesütést felületesen végezzük, akkor a messze kisugárzó hajszálereken az állat sok vért veszít és kénytelenek leszünk újra lesütni, a mi az állatnak nagy fájdalmat okoz; azért iparkodjunk már előszörre tökéletesen végezni, a mi abban áll, hogy a tüzes vasat ne csak hozzáüssük a csonkitott farkokhoz, hanem annak vérző végét köröskörül dörzsöljük meg vele. Így aztán egy hét alatt teljesen begyógyul a sebhely, különösen nyári időben.

Végül pedig meg kell emlékeznem még a kutyák utaztatásáról. Ha ugyanis távolabb helyre megyünk

kutyánkkal együtt vadászni, akkor vasuton vihetjük azt szabályszerű „kutyajegy“ mellett és pedig vagy a kutyaketreben elhelyezve (a mozdony után következő kocsiban), vagy magunkkal a III. osztályon, vagy pedig segédünkkel vitetjük szintén a harmadik osztályon, mert t. i. csakis ott szabad felnőtt ebeket vinni.

Erre nézve azt tanácslom, hogy a ki nem rendelkezik vadászsegéddel, az ne sajnálja olykor-olykor feláldozni kényelmét értékes állatja érdekében, s inkább utazzék ő is III. osztályon, semhogy vizsláját a kutyaketrebe kényszerítse, hol az remegve és kinos gyötrellemmel viseli helyzetét, s azonkívül nagyon könnyen ragályos bétegségekbe is eshetik a kutyaketrecek esetleges fertőzöttsége folytán.

Ezek az én tapasztalataim; meggyőződésemm pedig, hogy a ki vizsláját megbecsüli, az, — de csakis az — élvezheti igazán a vadászat minden örömeit.

(Vége.)

MEGHIVÓ.

A pozsonyvármegyei erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj- és segély-fiókegyesület IV-ik rendes közgyűlését folyó évi július hó 17-ikén délelőtt 9 órakor Pozsonyban, Duna-utca-sarok, Haller János vendéglőjében fogja megtartani, melyre a vármegye területén működő összes kartársak tisztelettel meghívottnak. — A szomszéd vármegyébéli kartársakat mint vendégeket szívesen látjuk.

T á r g y :

Elnöki jelentés az eddigi működésről, valamint a jövőendőbeli működés tervének előterjesztése, esetleg részvétlenség miatt a fiókegyesület feloszlata.

Kelt Somorjaisziget, 1904. évi július hó 4-én.

MAKKY JÁNOS,
védkerületi és városi fővadász.

Ez azt jelenti: „itt vagyunk, apó, jövünk, mi baj?!“ . . .

És csakugyan elkezdenek kocogni erre, a hol a vén Basa, a mindig éber, úgy áll, mint a cövek.

— Ohó! . . .

Ezt a róka mondja magában.

Következik az a bizonyos másodperc, a meddig a bagdadi szultánt a varázsló a víz alá dugta, és a szultánnak egy másodperc múlva úgy tetszett, hogy hét esztendő történetét élte végig az imént, a víz alatt.

A róka egy szempillantás alatt mindent megért és végigtervez egyszersmind minden lehetőséget, a mi a menekülését biztosíthatja. Egy másik buta róka már kiugrott volna az ijesztő jelekre s hanyatthomlok ment volna neki vakon a világnak és egyszerre magára csődítette volna a sok kutyát. De ez itt a főtolvaj, a kitanult kópé, a ki nap-nap után ugyanezeket a veszedelmeket zudítja izgalmak közt megrémült fejére.

— Tudhattam volna, hogy az a vén disznó nem alszik! — mindig leskelődik, — s a szél a füzes felől

fúj, nyilván megérezte az illatot, morfondíroz magában a róka.

És elgondolja, hogy hányszor tette már bolonddá a tanyai kutyákat, a melyek eleinte botor dühvel, lármásan estek rá, ha megsejtették, aztán a nagy hűhóval csak egymást hozták zavarba, mialatt ő, a gonosztevő, a bajusza közé nevetve, illant el.

Most erről szó sincsen. A vén komondor régen kitanulta a fifikát s olyan csöndesen tudja lesni a rókát, mint a kazal tövében gubbasztó macska az egeret.

Különös tudomány ez, a mihez nem is kutyához illő türelem kell.

Hanem ezek már megtanulták. A vén Basa már elfoglalta a maga helyét. Az onnan nem mozdul. Jól tudja, hogy csak a füzesbe nem szabad visszaengedni az éjjeli kalandort. A többiek is jönnek és mindjárt megérzik a rókabűzt; a kád mögül őt szépen kiszorítják.

Nincs mit várni, pusztulni kell!

Hopp! Nagyot ugrik a róka arra az oldalra, a merre Basa elől a kád eltakarja. A kuvaszok látják, de

HASZNOS TUDNIVALÓK.

*Tarlóba vethető takarmánynövények.**1. A mohar.*

A mohar egyike azon takarmánynövényeinknek, mely a szárazságnak legjobban ellentáll, s így ha július derekáig (esetleg végeig) egy-két előrement esővel elvethető, vagy ha kelésközben esőt kap, nagytömegű és eléggé jó minőségű takarmányt szolgáltatnak. Vetésre legjobb a mi közönséges moharunkat felhasználni, mert a magkereskedők árjegyzékeiben szereplő különböző külföldi moharfajták hosszú tenyészidejük, igényesebbek, kényesebbek és durvább, rostosabb takarmányt adnak; a közönséges mohar a vetéstől számított 70—80 nap alatt kaszálható.

A mohart sorvetőgéppel szűk sorokba (11—12 cm.) vetve, 1—1½ cm. mélyen hozzuk a földbe, kat. holdanként 25 liter magot számítva, melynek a csirázóképességéről előzetesen jó lesz meggyőződni, mert a hiányos kelést nem ritkán a mag rossz minősége okozza. Tarlóvetéskor mindig bővebben kell vetni, mert számítanunk kell arra, hogy a növény kedvezőtlenebb körülmények között fejlődik, mintha a maga rendes idejében lett volna elvetve. Természetesen szórva is vethetjük, de ekkor jóval több, 30—35 liter magot kell vetni.

Amidőn a mohar kihányta fejét, kasza alá kerül és szénává száríttatik; szárítása könnyű és gyors, levelei ismételt forgatással sem töredeznek le. Zöldtakarmánynul csak szükség esetén használjuk.

A mohar az időjárás szerint igen változó mennyiségű termést, erőteljes tarlóföldbe vetve 10—15 mm. szénát is adhat holdanként. A talajt nagyon kizsarolja és azért legcélszerűbb oly földbe vetni, amelyet tavaszkor vagy a télen trágyázni akarunk. A földolog, hogy a magérés előtt kaszáljuk, mert különben a földet elgázosítja. Kitűnő lótakarmány, de kemény rostjai miatt a szarvasmarha kevésbé szereti.

(Folytatása következik.)

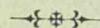
az első pillanatba a juhászok vörös pulijának nézik, megbámulják. Ám ez csak egyetlen szempillantás. Azután hajrá! uccu! neki! hrr! csipd meg, ne bocsásd!

Basa észretér, már tudja, hogy kijátszani próbálja a róka; nehéz, szinte zuhogó-dobbanó ugrásokkal lohol előre, de azért nem ugat. Annak most nincs értelme. Csak arra vigyáz, hogy jól elfogja a visszavonulást. Bizonyos, hogy mégis csak erre kanyarodik a „vörös“ előbb-utóbb.

A „vörös“ pedig kinyulik, mint egy gummi s rohan egyenest neki az orgonabokros kis kertnek. Ott a sűrűbe úgy vágódik be, hogy azt hinné az ember, menten darabokra szakadt. Mire a kuvaszok elérnék: sehol sincs. Könnyű, keskeny testével átszusztott már az eleven kerítés alatt; halálmegvetéssel fut végig a kis kerten s épp úgy szökik ki belőle tulnan, a hogy bele-szaladt.

Basa csak azt látja, hogy az orgonabokrok közül kiszalad a nagy vörös kandur... dehogy az! a róka... a róka! — s alig husz lépésnyire tőle be-

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Vastartalmu növények.** A bécsi mezőgazdasági bakteriológia és növényvédő állomás érdekes kísérletezést folytat. Ismeretes a vas jelentékeny szerepe az emberi szervezetben. A mesterségesen készített vastartalmu táplálószernek nem hatnak mindenkor úgy, a hogy kívánatos volna, mert a bennök fölhalmozott, sokszor nagyon is jelentékeny vasmennyiség abban az alakban nem alakul át teljesen a testben. Ujabban az a nézet merült föl, hogy az emberi test vas-szükségletét talán a növényi táplálékkal fődözhetné s annak megfelelően kísérleteztek is olyformán, hogy a növények vastartalmát megszaportították. Először parajjal kísérleteztek; földjébe vashidrártot keverték s az eredmény az lett, hogy a kifejlődött parajnak kétszeres nagyobb vastartalma lett, mint rendesen lenni szokott. Ez kedvező eredmény, a mennyiben az ilyen növény vastartalma teljesen fődözi azt a szükségletet, a melyre gyógyítás céljából az embernek szüksége van, s a mellett olyanformán jut a testbe, mely a legjobb készítmények hibáitól is mentes.

NAPI HIREK.

— **Az öngyilkosok klubja.** Tizenöt évvel ezelőtt tizenhárom vidám ember nagy multság közben, összekoccintott poharak zenéje mellett megalapította az öngyilkosok klubját Bridgeportban. A tagok borgőzös fővel, nagy hahotázás mellett csinálták meg az alapszabályokat, de rettenetesen komolyan vették őket, amint az később kiderült. A tizerhárom ember egymásután lett öngyilkos. Ekkor ki is szivárgott a dolog, de a még élő tagok megcáfolták a hirt s tovább is összejöttek Wagner György vendéglőjében, ahol klubhelyiségük volt. Mult vasárnap azután feloszlott a klub. Az utolsó tag Wagner György is megölte magát. És most már teljesen beigazolódtott a megcáfolt hír — az öngyilkosok klubjáról. A házigazda azonban udvariasan utolsó-nak maradt, az ajtót ő tette be...

villan a járhatatlan füzesbe, a hol hiába lenne minden üldözés.

— Hrrr! uff, uff! mondja most már a vén komondor is mérgében, szégyenében. Neki szalad a semminek, csattogtatja a fogát s a füzes szélén elkezd hátrahányini a gyepet.

Az istállóban fölerez a cselédség a nagy ugatásra. Róka jár a füzesnél, mondja valamelyik.

Mert már ösmerik a vén Basát, hogy másképen ugatja a négylábu tolvajt, mint a kétlábut.

N—d.

‡ **Egyenérték.** Lakatosmester: Meg van még a szamara?

Asztalosmester: Dehogy is van. Kimult a szegény pára!

Lakatosmester: Nem vesz másikat?

Asztalosmester: Nem én, hanem fogadtam helyette két inast.

— **Agyonlőtt orvvadász.** Az osztrák-magyar államvasutak erdeinél szolgálatban álló Tóth József főerdőr Frits János vadorzót folyó évi május hó 22-én agyonlőtte. A golyó az orvvadász koponyáját furta át s agyvelejét szétlocscsantotta. Az ügyben folyik a vizsgálat, melynek eredményét közölni igéri stajerlaki tudósítónk.

— **A szakáli leányok.** A teplai vasuti állomáson a csendőrség föltartóztatott egy harmincöt főből álló legénysereget, a mely Szakáll községből Amerikába akart vándorolni. A leányok azért keseredtek el, mert a faluból már kivándorolt minden legény és e miatt az idei bucsutáncot sem lehetett megtartani. Nagy volt a sirás-rívás a leányok között, mikor falujukba visszatoloncolták őket, nemcsak azért, hogy kalandos tervük nem sikerült, de többnyire katonaköteles legények nem is mernek visszajönni s így pártában maradnak a szakáli leányok.

— **Katasztrófa a bucsu előtt.** Rosztovból jelentik: A Khopra-folyón, Zotova falu közelében, minap óriási katasztrófa történt, melyben több mint százhatvan ember lelte halálát. A kompon, mely a folyó két partja között az összeköttetést közvetíti, körülbelül kétszázötven ember készült átmenni egy közeli falu bucsujára. Utközben a komp elsüllyedt. Az utasok közül, akik legnagyobb részt asszonyok és gyermekek voltak, csak nagyon kevesen tudtak megmenekülni. Sokan a közeli malmok kerekai alá kerültek és rettenetesen összezuzódtak, másokat a folyó örvényei nyeltek el. Eddig hatvan holttestet húztak ki a vízből, száznál több azonban még nem került elő.

— **Gyilkos turista-vezetők.** Borzalmas fölfedezést tett a bajor turista egyesület. Az utóbbi időben a bajor hegyekben sok halálos végű turista-szerencsétlenség történt s föltűnt, hogy a szerencsétlenül járt embereknek sem pénzt, sem más értékes holmit nem találtak. Az egyesület följelentésére a csendőrség megállapította, hogy egész gonosztevő szövetség garázdálkodott a hegyek között, a melynek tagjai turista-vezetőnek ajánlkoztak a hegyek között járatlan turistáknak. A gazemberek sokkal kevesebb fizetést kértek, mint az egyesületektől alkalmazott vezetők, s így sikerült is nekik sok embert hálójukba keríteni. A gonosztevők letaszították a velük menő embereket a mélységbe, előbb azonban kifosztották őket mindenükből. A csendőrség nyomozást kezdett és egy hét alatt összefogott tizenhatot a veszedelmes vezetők közül, a kiket bevitték Münchenbe. Utközben elmondták a gonosztevők, hogy nemcsak azokat rabolták ki, a kiknél sok pénzt sejtettek, hanem mindenkit, s hogy azokat az embereket, a kiknek ruhájában semmi pénzt sem találtak, szintén letaszították a mélységbe, hogy el ne árulhassák őket. A tizenhat ember áldozatait össze sem tudták számlálni, ők maguk meg azt mondják, hogy nem tartották számon. Megvallották minden szépités nélkül, hogy csak a pénzért követték el rettentő bűnüket. A turistaforgalom e fölfedezés óta nagyon megcsappant a bajor hegyekben. A csendőrök folytatják a kutatást.

— **Czigány-tragédia.** Borzalmas gyilkosság hirtelen érkezik Pécsről. Ignác János teknővájó cigány évek sora óta vadházasságban élt Gömő pestmegyei községben Orsós Teréz cigányasszonnyal. Öt gyermekük volt már, a férfi azonban oly rosszul bánt az asszonnyal, hogy az végre is megunta a sok ütleget s a gyermekekkel együtt faképnél hagyta a durva embert. A gindli-tengelici pusztára Csonka János teknővájó cigányhoz ment, s kinek elpanaszolta a baját s kijelentette, hogy Örsényben fog letelepedni. Vasárnap reggel Csonkáék bementek a kölesdi bucsura. Velük tartott a jövevény cigányasszony is fiával, a tizenkétéves Pistával együtt. A mint este 6 óra tájban a paks-kölesdi országoton ballagtak, egyszerre vállán fejszével szembejött velük Ignác János. A mikor összetalálkoztak, Ignác fejszével minden szó nélkül fejbe ütötte Orsós Terézt. A Pista gyerek könyörögni kezdett Ignácnak, hogy ne bántsa az anyját, de a gonosz ember nem hallgatott rá, hanem még egyszer megütötte az asszonyt, a ki erre öszeroskadt. Kis fia sírva ráborult, de az apa eszeveszett dühében csak tovább vagdalózott s megsebezte két helyen is a fiát, az asszonynak pedig darabokra hasította a fejét. Csonkáék mindezt látták, de nem mertek beleavatkozni a dologba, mert nem volt náluk semmiféle fegyver. Elszaladtak azonban segítségért a közeli uradalomba. Onnan jött is a cselédség, de a mire odaértek, a véres tragédia már lejátszódott. Az ut porában holtan feküdt az asszony, mellette eszméletlenül a fia, valamivel távolabb pedig megtalálták Ignác Jánost, a ki revolverrel kétszer mellbe lőtte magát s ott halt meg az országoton.

Szerkesztői üzenetek.

Schuller Frangott urnak, *Stajerlak*. Az 1902. évi június hó 24-iki számból már nem rendelkezünk fölösleges példányokkal és csak a saját bekötött évfolyamunk van meg. Szíveskedjék tehát megírni, hogy mire van szüksége abból a számból, akkor azt szívesen leírjuk és megküldjük. — **Kádár Mariska** urnőnek, *Gyulafehérvár*. A kérdéses fegyver beszerzési forrását megtudakoljuk s ha megtudjuk, közölni fogjuk. Nem próbálta meg az ottani csendőrségnél tudakozódni?

A kiadóhivatal postája.

Bollolay Miklós urnak, *Stajerlak*. Nyilvántartásunk szerint február hó 3-án kaptunk 2 koronát, melyet azután a január-márciusi évnegyedre bejegyeztünk. Szíveskedjék utána nézni az ottani postán; ha a tévedés itt van, mi szívesen helyreigazítjuk. A küldött hirt köszönjük s hálára kötelez, ha a vizsgálat és bírósági tárgyalás eredményéről annak idején értesít. — **Miklei János** urnak, *Kecel*. Előfizetőink hirdetéseit olcsóbban közölve, az 53 szóért egyszer 1 K. 50 f. kétszer 2 K. 50 f. háromszor pedig 3 koronát számítunk. — **Mócz Péter** urnak, *Vasand*. A lapot már a közölt címzéssel küldjük s azt hisszük, hogy rendszeresen kapja. — **Arovits Antal** urnak, *A. Kalocsa*. A lejárati tévedésből volt úgy jelezve; előfizetése csakugyan június végén járt le. — **Kurcsa János** urnak, *Koltha*. A hiányzó 37-ik számot újból megküldtük. — **Bodnár Mhály** urnak, *Olasz-Liszka*. Igéretét köszönettel vettük tudomásul.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtaján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre ... 8 kor.
Fél évre ... 4 „
Negyed évre ... 2 „

Pénzküldemények a

SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.-é címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. július 10.

41. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Alsó erdészeti szakoktatásunk kérdéséhez. — 2. Vizsla-tanítás és használat. — 3. Tárca: Kaland. — 4. Hasznos tudnivalók. — 5. Külömfélék. — 6. Napi hírek. — 7. Szerkesztői üzenetek. — 8. A kiadóhivatal postája. — 9. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekínthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készségeel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságú földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület“ rendes tagjai.

Hirdetések és pályázatok.

50 koronát

fizetek annak, kinek segélyével a kincstárnál **segéderdőőr**, vagy nagyobb uradalomban **erdőőr** vagy **vadász** lehetek. — 30 éves, ág. evang. vallású, nő, szakvizsgázott erdőőr vagyok. Érték a kisebb vad tenyésztéséhez és vadászásához. Beszélek magyarul, németül, románul és tótul. — Cimem e lap szerkesztőségénél. 2—4

Erdőőri vagy erdőlegényi állást

keres egy 25 éves, róm. kath. valású, szakiskolát végzett és katonaviselt fiatalember, ki most is egy nagyobb uradalomnál van alkalmazva. Beszél magyarul és németül. Új helyét csak a folyó év október havában vagy a jövő év január 1-én foglalhatná el. Címe meg tudható az „Erdészeti Ujság” szerkesztőségénél. 5—5

1796/1904. sz.

Pályázati hirdetmény.

Hunyadvármegye tekintetes közig. erdészeti bizottságának 1526/1904. számú határozata alapján a petrozsényi kerületi **erdőőri állásra** 600 korona évi fizetéssel ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázhatnak 24 évet betöltött és 30 évnél nem idősebb erdőőrök.

A folyamodók kérései sajátkezűleg irandók

és 1904. év július hó 30-ig az alanti hivatalhoz adandók be.

A kérvényhez csatolandó: 1. erdőőri oklevél, 2. keresztlevél, 3. orvosi bizonyítvány, 4. szolgálati bizonyítvány.

A magyar nyelvnek szóban és írásban való birása elengedhetetlen kellék, a román nyelv tudása pedig előnyt biztosít a pályázónak, azért a folyamodó kérvényében ezen képességét felsorolni köteles.

Amennyiben okleveles egyén nem pályázik, jó minősítéssel bíró kiszolgált katonaaltisztek és csendőrök kérvénye is figyelembe lesz véve.

Déva, 1904. június 18.

M. kir. állami erdőhivatal.

Parragh,
m. kir. erdőmester.

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

Szászváros
Klastrom-u. 1.

KÖNYVNYOMDAI
SZAKÜZLET

AJÁNlja a NYÁRI IDÉNYRE DÚSAN
FELSZERELT PAPIR-RAKTÁRÁT U. M.:

ELJEGYZÉSI- ÉS * * *

* * * ESKÜVŐI-KÁRTYÁIT.

MINDENMŰ
NYOMTATVÁNYAIT. * * *

DISZES KIÁLLÍTÁS

MEGHIVÓIT,
GYÁSZLAPJAIT ÉS

* * * FALRAGASZAIT STB.

Sürgőnycim:
Könyvnyomdarész.

„SZÁSZVÁROS“
politikai
és vegyes tartalmu
hetilap
kiadóhivatala.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NÍRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított
1847.

Brausweller János
Szeged.

Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műóras, főtálalója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Vadászszobák berendezése, trophaeák, szőnyegek, új szerkezetű fegyvertartók, relíefképek készítésére, valamint mindenféle állatok művészi preparálására vállalkozom. — Preparálásra alkalmas vadat a legjobb áron megveszek:

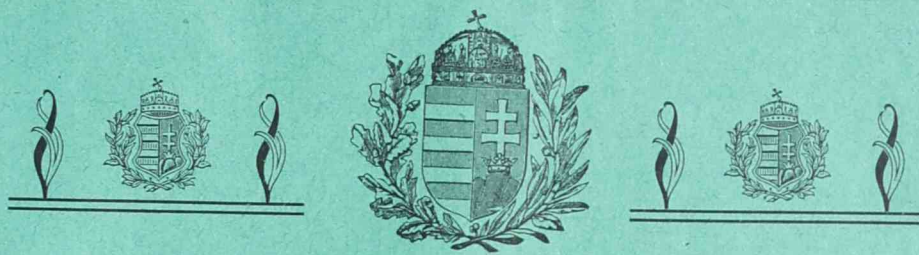
HAERING EDE
SZEGED.

Lakásom: Zsigmond-utca 7. sz.

1899. SZEGED: OKLEVÉL. 1900. AZ ORSZÁGOS IPAREGYESÜLET BRONZ DISZ-ÉRME.

1900. VILÁGIÁLLÍTÁS PÁRIS: EZÜSTÉREM. — 1903. MAGYAR ÁLLAM CÍMERE. — 1903. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS ZENTA: EZÜSTÉREM.

1897. ARACHON: ARANYÉREM, DISZOKLEVÉL. 1897. VILÁGIÁLLÍTÁS BRÜSSEL: EZÜSTÉREM. 1898. M.-VÁSÁRHELY: DICSÉRO ARANY-OKLEVÉL.

Magyar Magpergető-Gyár

Erdei csemetekert

és díszfenyőtelep

Faragó Béla

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI
UDVARI SZÁLLÍTÓ

≡ ZALA-EGERSZEGEN. ≡

Tisztelettel kéri a magyar erdész közönséget, hogy **erdei vetőmag és erdei csemete, továbbá díszfenyő** szükségletének beszerzése alkalmával hézagpótló hazai iparvállalatát az eddig is kitüntető módon megnyilatkozott becses **pártolásában megtartani méltóztassék.** — Cégem erdőbirtokosoktól is szívesen vásárol mindennemű **famagot és annak idején mintázott ajánlatokat kér.**

AZ 1902. II. MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁS POZSONY: ARANYÉREM ÉS ELISMERŐ OKLEVÉL.

1903. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS SZATMÁR: DISZOKLEVÉL. 1903. CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓI CÍM.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos diszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.

Őszi vetésre és szállításra

ajánl

kocsányos és kocsánytalan tölgy és cser makkot

u. m. szavatolt frissen szedett

gyümölcs- és lombfa-magvakat

elismert kitűnő és megbízható minőségben

Stainer Gyula

csász. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára **Körmend**, (Vas-megye)

és kéri a t. c. vevőközönséget, hogy az
őszi vetőmagvak beszerzésénél czégét,
mely már C-a 40 év óta a legjobb hírnév-
nek örvend, igénybe venni sziveskedjék.

Mindennemü

tű- és lombfa-csemetékkel

is szolgálhatok! *

Elsőrangu magbeszerzési forrás!

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.